

KONFERANS

Konuşmacı: Doç. Dr. Lötsch

Soldan sağa: Tercüman Hüner Tuncer, Doç. Dr. Lötsch ve Prof. Dr. Berksan.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun Çevre Araştırmaları Grubu tarafından tertip edilen, "Yeşillik ve İnsanlık" konulu konferans, Salzburg Üniversitesinde görevli, Viyana "Ludwig Boltzmann Çevre Bilimleri ve Tabiatı Koruma Enstitüsü" Yöneticisi Doç. Dr. Bernd Lötsch tarafından 21 Nisan 1977 Perşembe günü Devlet İstatistik salonunda verildi.

Çevre Araştırmaları Grubu Yürütme Komitesi Sekreteri Prof. Dr. Necip Berksan, açış konuşması yapmak üzere Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Genel Sekreter Vekili Prof. Dr. Naci Bor'u mikrofona davet etti.

Prof. Dr. Bor, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun bazı başarılı çalışmalarını özetledi; Kurumun nasıl gelişmekte olduğunu, gelişmenin ve verimliliğinin daha geniş boyutlara ulaşması için safların sıklaştırılması gerektiğini, 2 ay sonra 14 yaşına basacak olan Kurumun beklenenden daha fazlasını gerçekleştirdiğini, faaliyetlerinin devamlı arttığını, Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü ile Yapı Araştırma Enstitüsü'nün kurulup, faaliyete geçmiş bulunduğunu belirtti.

Grupların gayretli faaliyetler yaptığı gibi, en yeni grubumuz olan Çevre Araştırmaları Grubu-

nun da başarılı çalışmalar yaptığını söyledi. Ayrıca Kurumun yeni yayınları hakkında bilgi veren Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Genel Sekreter Vekili'nin, "Bilim ve Teknik Dergisi"nden sonra "Doğa Dergisi"nin de yayına başlatılmış olduğunu bildirmesini müteakip Doğa Dergisi'nin yeni sayısından misafirlere birer adet dağıtıldı. "RCD Science Journal" isimli bir derginin İngilizce neşredileceğini ve bununla yurdumuzda yapılan araştırmaların dünya ilim âlemine duyurulacağını beyan etti.

Daha sonra, verilecek konferansın; insan ile doğa münasebetlerini ele aldığını, bu münasebetlerin ilk insan, ilk peygamber Âdem Peygamber ile başladığını, bahsekonu münasebetler ilmi araştırmalar şeklinde incelendiğini, kanunlarının mevcut olduğunu ve insanın mutlu olmak için bu kanunlara uymak zorunda bulunduğunu ifade eden Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Genel Sekreter Vekili Prof. Dr. Naci Bor, kendisine bu konuşmayı yapma fırsatı veren Prof. Berksan'a teşekkür ederek konuşmasını bitirdi.

Bu açıştan sonra Prof. Dr. Berksan, misafir konuşmacıyı tanıttı; Salzburg Üniversitesinde görevli Doç. Dr. Lötsch'ün 1973 yılından beri öğretim üyesi bulunduğunu, çevre sorunları, Avrupa Konseyi Programı ve şehir planları ile alakalı eserleri olduğunu belirterek sözü konuşmacıya bıraktı.

Konuşmacı tebliğini Almanca yaptı; Dışişleri NATO Dairesinden Hüner Tuncer Türkçeye tercüme etti.

Tebliğci konferansında, yeşil çevrenin tahrip edildiğini, Avrupa başkentlerinde 20 yıl sonra yaşamın mümkün olamayacağını ileri sürdü ve sebep olarak; çok teknoloji düşkünlüğünü ve gitgide daha az insanî olan günümüz insanının anlayışını gösterdi. Çareyi teknoloji ile birlikte yeşil çevreye yer veren ve insanî anlayışta gördüğünü belirtti.

Hazırladığı bu projesini önce Viyana Çevre Sağlığı Bakanlığının finanse etmekten kaçındığını, fakat bunu kamuoyuna aksettirmesi suretiyle destek sağladığını, sonunda Viyana Çevre

Sağlığı Bakanlığının projeden 4 kopya istemek zorunda kaldığını bildirdi.

Eğitim sisteminin bozukluğundan, yeni mimarların bir kısmının insan ve çevre münasebetleri mevzuunda kifayetsiz kaldıklarını, bu halin yeni mimaride açık olarak görüldüğünü; yeşil çevreden mahrum, sağlık şartlarına elverişli olmayan yeni yapıların barınmağa müsait olmadığını belirtti ve "Yeni Nesnellik" dediklerinin de gerçekte "Nesnel" olmadığını, buna "Çirkinlik" demenin daha doğru olacağını beyanla, yeni mimarların büyük bir kısmının da bu mimari tarzı tenkit ettiklerini sözlerine ekledi.

Yeni mimarların bir kısmının da belirttiği gibi, mimaride eski mimariye dönülmesi gerektiğini, eski mimarinin hususiyetlerini taşıyan yapıların hâlâ birçok Akdeniz şehirlerinde bulunduğunu söyledi ve teknolojiyi ideolojik açıdan değerlendirmenin imkânsızlığına dikkatleri çekti.

Bazı mimarların, bir kısım ülkeler tarafından davet edilerek yeniden şehirler inşaa ettiklerini, bunun sonucu; yeni şehir-eski şehir şeklinde iki şehirden müteşekkil ve insanın zamanını, insanın iktisadî gününü de parçalayan bir durumun ortaya çıktığını, bunun yanlış şehir planlamalarından doğduğunu, büyük şehirlerdeki trafiğin de başlı başına bir dert haline gelip, sınırları törpülemekte olduğunu belirtti ve şehir bunalımının teknik bir çözümünün olamayacağını, çünkü

bunalımın fazla ve tek başına gelişen teknoloji-den doğduğunu tekrarlayan Doç. Dr. Lötsch, teknolojinin mahsulünü kullanarak renkli slide'lar göstereceğini beyanla, teknolojiyi tenkid ederken, ondan istifade etmek mecburiyetinde kalmanın sıkıntısını çektiğini ifade etti.

Konferansı takip eden bir grup.

Yeşil çevrenin, insan sağlığına faydalarını uzun uzun ilmi bir şekilde açıklayan renkli slide'lar gösterildi ve bu son derece alâka çekici program Türkçe açıklamalarla nihayete erdi.

Sunan: Mehmet Yıldırım

Sade Orff, sade Hint filozofları, Zen rahipleri değil, Hellen bilgeleri ve özellikle Stoa Okulu mensupları da alçakgönüllülüğü erdemın başlıca ilkelerinden biri sayarlardı. Alçakgönüllülüğünün yanında en çok öğütledikleri bir şey de ölçülü olmaktı.

Yedi bilgelere kulak verelim bir yol:

Lindoslu Kleobulos, "Ölçü en özenilecek şey" diyor.

Atinalı Solon, "Hiç bir şeyde aşırı olma" diyor.

Ispartalı Khilon, "Kendini bil, ihtirasına gem vur" diye öğütüyor.

Miletoslu Thales, "Nefsine egemen olmamak zararlı bir şeydir. Ölçülü olmaya bak" diyor.

Lesboslu Pittakos, "Başkasında hoş görmediğini, kendin yapma" uyarısında bulunuyor.

Priene'li Blas, "Yaptığını enine boyuna düşün. İkna ederek al, zorlayarak değil" diyor.

Ve nihayet Korinthoslu Periandros, "Barış ve huzur güzel şey" diyor.

Öte yandan Tragedya yazarı Euripides, "En büyük bilgelik, kendine egemen olabilmektir" buyurmuş. Sade o mu? Shakespeare, Goethe daha niceleri... Lady Macbeth ve Otello, biri siyasi, öbürü cinsel kıskançlığın birer doruğu olarak ihtirasının tutsağı kahramanları serer önümüze. Sophokles'in Alas'ı da öylesine...

Haldun TANER
MİLLİYET'ten